

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Milana Taubera ve věci

žalobce **V. B.**

proti

žalovanému **Ministerstvo vnitra**

se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu

takto:

- I. Žaloba se o d m í t á .
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se v r a c í zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč z účtu Městského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.
- IV. Žalobce se v y z ý v á, aby ve lhůtě do jednoho týdne od doručení tohoto usnesení sdělil soudu číslo svého bankovního účtu, popřípadě svůj požadavek na poukázání předmětné částky poštovní složenkou.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal vydání rozsudku, kterým by soud uložil žalovanému povinnost vydat ve lhůtě 15 dnů od doručení rozsudku osvědčení o podání žádosti o určení statusu osoby podle Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti (dále jen „Úmluva“) a průkazu žadatele o určení statusu podle Úmluvy.
2. Uvedl, že dne 20. 2. 2018 podal u žalovaného žádost o určení právního statusu podle Úmluvy dle § 8 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o azylu“). Obsahem žádosti byla rovněž žádost o vydání osvědčení o podání dané žádosti a o vydání průkazu žadatele o určení statusu podle Úmluvy. Ke dni podání žaloby žalobci nebylo vydáno osvědčení dle části IV. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění rozhodném (dále jen „správní řád“), žalobce nebyl vyzván k převzetí průkazu a ani mu nebyly sděleny důvody pro nevydání daných osvědčení, ač o ně požádal.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

3. Vysvětlil, že v dané věci procesní předpisy neposkytují jakoukoli ochranu před nečinností správního orgánu, když § 80 správního řádu poskytuje ochranu proti nečinnosti toliko v případech, kdy je vydáváno rozhodnutí nebo vedeno řízení o jeho vydání. Dle žalobce je tak třeba považovat prostředek k ochraně proti nečinnosti za vyčerpáný.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 14. 5. 2018 s podanou žalobou nesouhlasil, považoval ji za neopodstatněnou a nepřipustnou. Uvedl, že žalobce nesplnil podmínku bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany před nečinností, neboť nedoložil a ani neuvedl, že by podal žádost o opatření proti nečinnosti k nadřízenému orgánu žalovaného.
5. Zdůraznil, že v dané věci nelze aplikovat § 57 zákona o azylu, neboť žalobce není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Poukázal na to, že vydání průkazu totožnosti nebo cestovního dokladu dle čl. 27 a 28 Úmluvy je vzhledem k výhradě České republiky vázáno na udělení trvalého pobytu na území České republiky.
6. Odkázal na § 9 zákona o azylu, který pro řízení dle § 8 písm. d) zákona o azylu vylučuje užití ustanovení o lhůtách pro vydání rozhodnutí dle správního řádu. Měl za to, že s ohledem na délku řízení nečinný není. Nezpochybňoval důležitost jednoznačně deklarovaného právního postavení žalobce. Upozornil však na nezbytnost dostatečně zjistit stav věci, a to i v případě komplikované a značně časově náročné problematiky.
7. Žalovaný navrhl soudu, aby nepřipustnou žalobu odmítl, resp. nedůvodnou žalobu zamítl.
8. Soud je vždy povinen hodnotit, zdali podaná žaloba splňuje podmínky řízení, a jedná-li se tak o žalobu přípustnou.
9. Při těchto úvahách soud vyšel z následující právní úpravy:
10. Podle § 80 odst. 3 správního řádu opatření proti nečinnosti může nadřízený správní orgán učinit i v případě, kdy je z okolností zjevné, že věcně a místně příslušný správní orgán nedodrží lhůtu stanovenou pro vydání rozhodnutí o žádosti nebo zahájit řízení z moci úřední anebo v řízení řádně pokračovat. Po uplynutí lhůt pro vydání rozhodnutí může žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podat účastník.
11. Podle § 154 správního řádu jestliže správní orgán vydává vyjádření, osvědčení, provádí ověření nebo činí sdělení, která se týkají dotčených osob, postupuje podle ustanovení této části, podle ustanovení části první, obdobně podle těchto ustanovení části druhé: § 10 až § 16, § 19 až § 26, § 29 až § 31, § 33 až § 35, § 37, § 40, § 62, § 63, a obdobně podle těchto ustanovení části třetí: § 134, § 137 a § 142 odst. 1 a 2; přiměřeně použije i další ustanovení tohoto zákona, pokud jsou přitom potřebná.
12. Podle § 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění rozhodném (dále jen „s. ř. s.“), ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení; to neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.
13. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je návrh podle tohoto zákona nepřipustný.
14. Na úvod soud poznamenává, že podle § 5 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon. Rozšířený senát Nejvyššího

správního soudu k tomu v rozhodnutí ze dne 20. 5. 2014, č.j. 8 Ans 2/2012-278, konstatoval, že „z hlediska systematiky soudního řádu správního je podmínka, podle níž žalobce musí nejprve bezvýsledně vyčerpat procesní prostředky, které má k dispozici ve správním řízení, vlastní celkové koncepci správního soudnictví a teleologicky vyjadřuje zásadu subsidiarity ve vztahu mezi veřejnou správou a činností správních soudů. Jejím účelem je předejít soudnímu řízení v případech, kdy lze dosáhnout nápravy přímo u správních orgánů. Tato zásada je v obecné rovině vyjádřena v § 5 s. ř. s. a pro jednotlivé typy žalob je upřesněna zejm. v § 68 písm. a), § 79 odst. 1 a § 85 s. ř. s. Před použitím některého z typů žalob je tedy nutné nejprve vždy vyčerpat opravné prostředky nebo jiné procesní prostředky nápravy, které jsou k dispozici v řízení před správním orgánem (...).“ Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že „účastník řízení je povinen vyčerpat prostředek ochrany proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu před podáním žaloby podle § 79 s. ř. s. i za situace, kdy se domáhá ochrany proti nečinnosti ústředního správního úřadu“. Důsledky neuplatnění prostředků k ochraně před nečinností se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 25. 5. 2016, č.j. 5 As 9/2015-59, dle něhož „není-li při podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 s. ř. s.), jedná se o žalobu nepřipustnou, kterou soud odmítne podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. K případnému dodatečnému splnění této podmínky v průběhu řízení před soudem nelze přihlížet.“.

15. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že předpokladem soudní ochrany proti nečinnosti správního orgánu, a tedy i přípustnosti žaloby na ochranu proti nečinnosti, je bezvýsledné vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti. Soud poznamenává, že přestože žalobce žádal žalovaného o vydání osvědčení, resp. průkazu dle části IV. správního řádu, tak i v takovém případě se dle § 154 správního řádu přiměřeně použijí i další ustanovení správního řádu, pokud jsou potřebná. Mezi taková ustanovení spadá právě i § 80 správního řádu zakotvující prostředek na ochranu proti nečinnosti, a to návrh na opatření proti nečinnosti k nadřízenému správnímu orgánu (srov. komentář k § 154 správního řádu v Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: *Správní řád. Komentář*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 950). Žalobce v podané žalobě netvrdil a ze správního spisu předloženého žalovaným ani nevyplývá, že by žalobce tento institut využil a požádal nadřízený správní orgán žalovaného o uplatnění opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu. Soud proto dospěl k závěru, že žalobce opatření proti nečinnosti k nadřízenému správnímu orgánu žalovaného nepodal, a tudíž nesplnil podmínku bezvýsledného vyčerpání prostředků na ochranu proti nečinnosti.
16. S ohledem na vše výše uvedené soud uzavírá, že podaná žaloba je nepřipustná, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítá.
17. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 3 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.
18. O vrácení soudního poplatku soud rozhodl podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, podle kterého byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Soud zároveň vyzval žalobce k poskytnutí součinnosti.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 21. září 2018

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.